

Barbara Przychodzeń

Analiza wyników egzaminu maturalnego w województwie pomorskim i w kraju w latach 2010-2012

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna (OKE) w Gdańsku na podstawie wyników egzaminów maturalnych corocznie opracowuje sprawozdania dotyczące osiągnięć uczniów kończących IV etap edukacyjny. Dla wielu odbiorców sprawozdania te są podstawowym źródłem informacji o wynikach egzaminów w województwie pomorskim. Aby uzyskać dane dotyczące wyników egzaminów w skali kraju, należy sięgnąć po sprawozdania Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (CKE). Zarówno sprawozdania opracowane w CKE, jak i w OKE zawierają między innymi informacje o:

- populacji zdających
- zdawalności egzaminu maturalnego
- wynikach z poszczególnych przedmiotów
- wynikach na skali znormalizowanej (dziewięciostopniowej).

W niniejszym artykule porównano wyniki zdających, którzy rozwiązywali zadania z zestawów standardowych uzyskane w województwie pomorskim – z wynikami uzyskanymi w kraju. Zestawienia obejmują wyniki egzaminu maturalnego w latach 2010-2012.

1. Populacja zdających

W latach 2010-2012 zmalała populacja przystępujących w województwie pomorskim po raz pierwszy do wszystkich egzaminów obowiązkowych o 2 116 zdających (tabela 1.)

Tabela 1. Uczestnicy egzaminu maturalnego w województwie pomorskim i w kraju w latach 2010-2012 (zdający po raz pierwszy, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych)

Zdający		Liczba osób zdających					
		LO	LP	T	LU	TU	Razem
2010	Województwo pomorskie	12 700	663	6 269	785	164	20 581
	Kraj	229 516	19 357	105 391	9 367	2 992	351 852
2011	Województwo pomorskie	11914	239	6 414	739	124	19 430
	Kraj	213 969	11 403	107 436	8 553	2 463	343 824
2012	Województwo pomorskie	11 393	191	6 221	554	106	18 465
	Kraj	206 877	8 997	104 452	7 433	2 259	330 018

2. Zdawalność egzaminu maturalnego

Zdający zdał egzamin maturalny, jeżeli ze wszystkich egzaminów z przedmiotów obowiązkowych w części pisemnej i w części ustnej otrzymał co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania. Zdawalność egzaminu została ustalona dla tych, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

W 2010 i 2012 roku w województwie pomorskim i w kraju roku w terminie głównym, porównywalny odsetek zdających otrzymał świadectwa dojrzałości, czyli zdał egzamin. W 2011 roku statystyczny zdający z województwa pomorskiego uzyskał o 2 punkty procentowe niższą zdawalność niż zdający w kraju (tabela 2).

Tabela 2. Zdawalność egzaminu maturalnego w województwie pomorskim i w kraju w latach 2010-2012 (termin główny, zdający po raz pierwszy, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych)

Zdający		Procent osób, które zdały egzamin maturalny					
		LO	LP	T	LU	TU	Razem
2010	Województwo pomorskie	90	54	71	32	29	81
	Kraj	91	64	70	37	34	81
	Różnica	-1	-10	+1	-5	-5	0
2011	Województwo pomorskie	84	43	65	18	15	74
	Kraj	86	50	63	23	19	76
	Różnica	-2	-7	+2	-5	-4	-2
2012	Województwo pomorskie	89	53	72	22	26	80
	Kraj	89	57	70	27	22	80
	Różnica	0	-4	+2	-5	+4	0

3. Wyniki egzaminu maturalnego w części pisemnej z przedmiotów obowiązkowych

W tabeli 3. zestawiono porównanie wyników średnich wyrażonych w procentach uzyskanych przez zdających w województwie pomorskim i w kraju w latach 2010-2012 z przedmiotów obowiązkowych (uwzględniono dwa najczęściej wybierane przez zdających języki obce nowożytne). Najbardziej porównywalne z wynikami w kraju są wyniki egzaminu maturalnego z matematyki.

Tabela 3. Wyniki średnie w procentach na egzaminie maturalnym w województwie pomorskim i w kraju w latach 2010-2012 z przedmiotów obowiązkowych (wszyscy zdający)

Zdający		Język polski	Matematyka	Język angielski	Język niemiecki
2010	Województwo pomorskie	59	59	64	59
	Kraj	57	59	62	63
	Różnica	2	0	2	-4
2011	Województwo pomorskie	53	48	71	55
	Kraj	54	48	70	58
	Różnica	-1	0	1	-3
2012	Województwo pomorskie	54	55	69	61
	Kraj	54	56	68	63
	Różnica	0	-1	1	-2

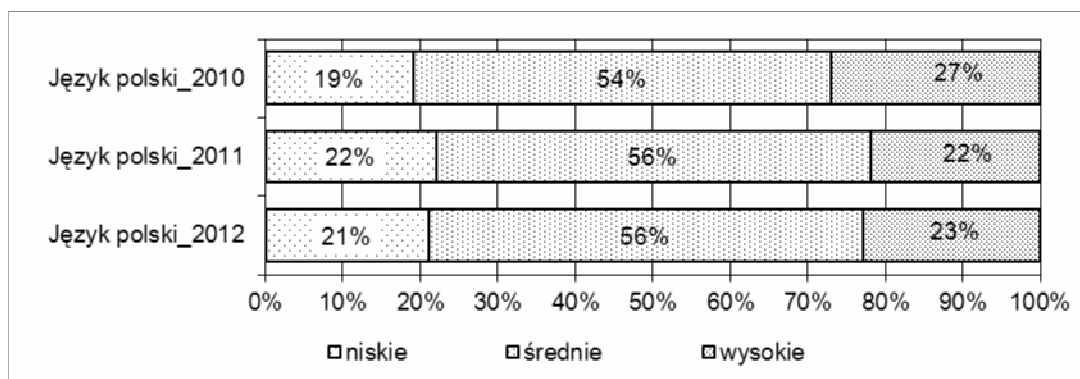
3.1. Wyniki znormalizowane

W systemie egzaminów zewnętrznych do porównania wyników uczniów w różnych latach wykorzystuje się dziewięciostopniową skalę staninową, w której kolejne staniny, uwzględniające stopień trudności zestawu zadań, odpowiadają przedziałom wyników od najniższego do najwyższego. Przedziały te każdego roku ustala Centralna Komisja Egzaminacyjna na podstawie wyników populacji zdających w całym kraju. Skala staninowa umożliwia określenie pozycji każdego zdającego na tle wszystkich zdających.

Na dziewięciostopniowej skali wyników znormalizowanych wyróżnia się **trzy przedziały**: wyniki **niskie** (od stanina 1. do stanina 3.), wyniki **średnie** (od stanina 4. do stanina 6.) oraz wyniki **wysokie** (od stanina 7. do stanina 9.). W kraju, zgodnie z rozkładem normalnym wyników, około 23% zdających uzyskuje wyniki niskie, 54% wyniki średnie i 23% wyniki wysokie.

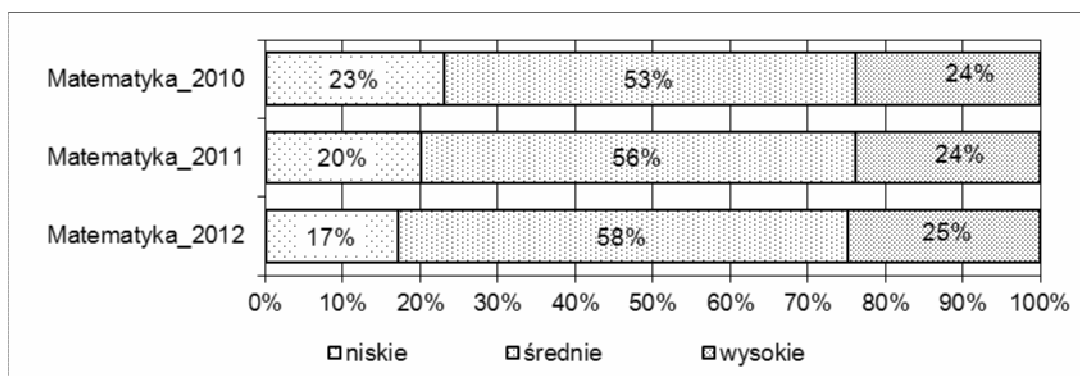
Na rysunkach 1-4 przedstawiono rozkłady wyników zdających egzamin maturalny z przedmiotów obowiązkowych w strefach wyników niskich, średnich i wysokich.

W województwie pomorskim z egzaminu z **języka polskiego** w 2012 roku w porównaniu do 2010 roku zauważa się spadek (o około 4 punkty procentowe) odsetka zdających uzyskujących wyniki wysokie.



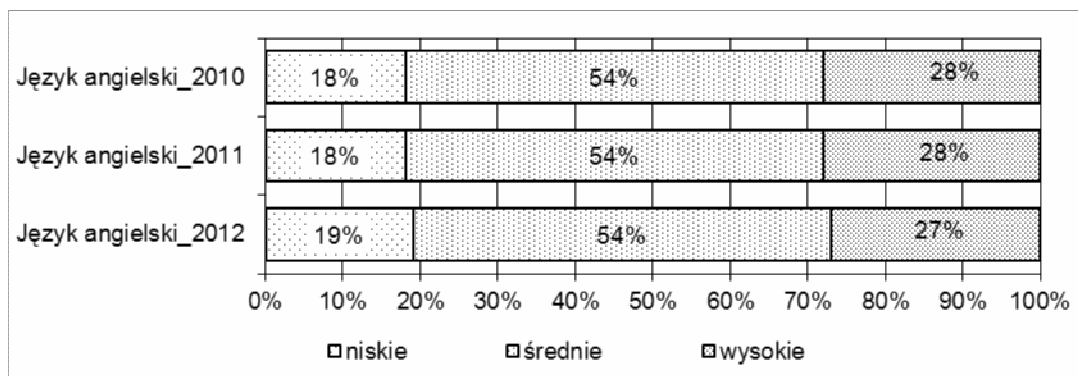
Rysunek 1. Rozkład wyników zdających egzamin maturalny z języka polskiego w województwie pomorskim w latach 2010-2012 w strefach wyników niskich, średnich i wysokich (przedmiot obowiązkowy)

Z egzaminu z **matematyki** w województwie pomorskim w 2012 roku w porównaniu do 2010 roku zauważa się spadek (o około 6 punktów procentowych) odsetka uczniów o wynikach niskich i jednocześnie wzrost (o około 5 punkty procentowe) odsetka uczniów uzyskujących wyniki średnie.



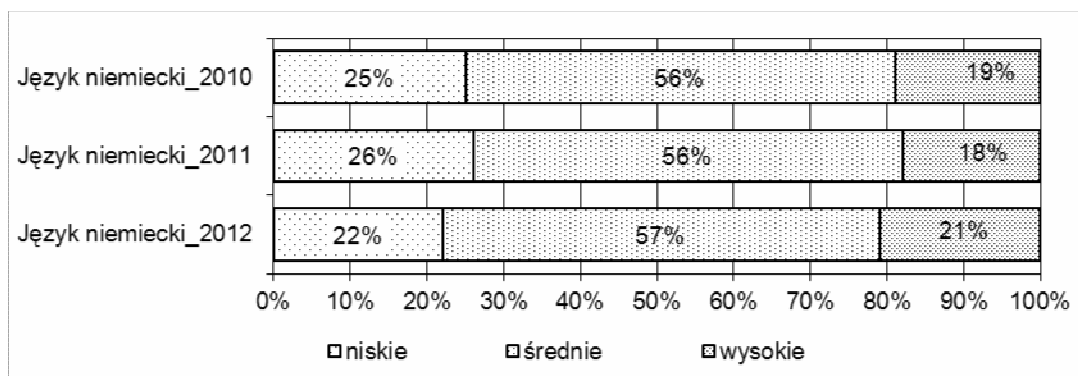
Rysunek 2. Rozkład wyników zdających egzamin maturalny z matematyki w województwie pomorskim w latach 2010-2012 w strefach wyników niskich, średnich i wysokich (przedmiot obowiązkowy)

W rozkładzie wyników zdających egzamin z **języka angielskiego** w województwie pomorskim w latach 2010-2012 nie zauważa się istotnych zmian.



Rysunek 3. Rozkład wyników zdających egzamin maturalny z języka angielskiego w województwie pomorskim w latach 2010-2012 w strefach wyników niskich, średnich i wysokich (przedmiot obowiązkowy)

W rozkładzie wyników zdających egzamin z **języka niemieckiego** w województwie pomorskim w latach 2010-2012 dostrzega się większy niż w kraju odsetek uczniów o wynikach niskich i odpowiednio niższy niż w kraju odsetek uczniów o wynikach wysokich. Odsetek uczniów o wynikach wysokich wykazuje tendencję rosnącą.



Rysunek 4. Rozkład wyników zdających egzamin maturalny z języka niemieckiego w województwie pomorskim w latach 2010-2012 w strefach wyników niskich, średnich i wysokich (przedmiot obowiązkowy)

4. Wyniki egzaminu maturalnego w części pisemnej z przedmiotów dodatkowo wybranych

Absolwent miał prawo przystąpić w danym roku do egzaminu maturalnego z nie więcej niż sześciu przedmiotów dodatkowych w części ustnej i pisemnej. Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego mógł być zdawany w części ustnej albo pisemnej, albo w obu tych częściach.

Wybór przedmiotu zdawanego na egzaminie maturalnym nie zależał od typu szkoły, do której uczęszczał absolwent, ani od przedmiotów nauczanych w szkole.

Przedmioty dodatkowe były najczęściej wybierane przez absolwentów liceów ogólnokształcących i techników.

Analizując liczby dodatkowo wybieranych przedmiotów, dostrzega się w województwie pomorskim wzrost odsetka absolwentów, którzy wybierali dwa, trzy i cztery przedmioty (tabela 6.).

Tabela 6. Wybór przedmiotów dodatkowych na egzaminie maturalnym w województwie pomorskim w latach 2010-2012 odniesiony do ogółu zdających

Liczba wybranych przedmiotów	Odsetek zdających		
	2010	2011	2012
Jeden	29,9	29,4	25,3
Dwa	20,8	21,7	22,0
Trzy	9,9	10,6	12,5
Cztery	3,0	3,3	4,0
Pięć	0,3	0,3	0,5
Sześć	0,03	0,04	0,05
Razem	63,9	65,3	64,4

Spośród przedmiotów dodatkowo wybranych przez wszystkich zdających na poziomie podstawowym najbardziej popularna była geografia, wiedza o społeczeństwie i biologia.

W tabeli 7. przedstawiono średnie wyniki uzyskane przez maturzystów z egzaminu w części pisemnej z przedmiotów dodatkowo wybranych zdawanych na poziomie podstawowym, a w tabeli 8. przedstawiono średnie wyniki uzyskane przez maturzystów z egzaminu w części pisemnej z przedmiotów dodatkowo wybranych zdawanych na poziomie rozszerzonym

Najbardziej porównywalne z wynikami w kraju były wyniki egzaminu maturalnego w 2011 roku.

Tabela 7. Wyniki średnie z przedmiotów dodatkowo wybranych z egzaminu maturalnego w województwie pomorskim i w kraju w latach 2010-2012 na poziomie podstawowym (wszyscy zdający)

Zdający		Biologia	Historia	Geografia	WOS
2010	Województwo pomorskie	47	53	47	56
	Kraj	46	54	46	54
	Różnica	1	-1	1	2
2011	Województwo pomorskie	46	50	43	47
	Kraj	46	50	43	47
	Różnica	0	0	0	0
2012	Województwo pomorskie	37	53	50	42
	Kraj	37	54	49	41
	Różnica	0	-1	1	1

Tabela 8. Wyniki średnie z przedmiotów dodatkowo wybranych z egzaminu maturalnego w województwie pomorskim i w kraju w latach 2010-2012 na poziomie rozszerzonym (wszyscy zdający)

Zdający		Matematyka	Język angielski	Biologia	Chemia
2010	Województwo pomorskie	48	71	56	61
	Kraj	49	68	55	62
	Różnica	-1	3	1	-1
2011	Województwo pomorskie	44	72	57	51
	Kraj	45	70	56	52
	Różnica	-1	2	1	-1
2012	Województwo pomorskie	47	66	57	52
	Kraj	48	64	55	53
	Różnica	-1	2	2	-1

W województwie pomorskim w latach 2010-2012 statystyczny zdający egzamin maturalny z matematyki i chemii na poziomie rozszerzonym uzyskał o około jeden punkt procentowy wynik niższy od wyniku statystycznego zdającego w kraju. Zdający egzamin z języka angielskiego i biologii uzyskali wyniki wyższe od wyników zdających w kraju.

Podsumowanie

- Świadectwo dojrzałości w terminie głównym otrzymało w 2010 i 2012 roku 80% maturzystów, a w 2011 roku - 74% maturzystów.
- Różnica w wynikach średnich z przedmiotów obowiązkowych w województwie pomorskim w porównaniu do wyników średnich w kraju wahała się:
 - z języka polskiego od -1 do 2 punktów procentowych
 - z matematyki od -1 do 0 punktów procentowych
 - z języka angielskiego od 1 do 2 punktów procentowych
 - z języka niemieckiego od -4 do -2 punktów procentowych.
- Z egzaminu z języka polskiego wzrósł odsetek uczniów o wynikach niskich z 19% w 2010 roku do 21% w 2012 roku, jednocześnie zmalał odsetek uczniów o wynikach wysokich z 27 % w 2010 roku do 23 % w 2012 roku.
- Z egzaminu z matematyki zmalał odsetek uczniów o wynikach niskich z 23% w 2010 roku do 17% w 2012 roku.
- Około 64% zdających wybierało co najmniej jeden przedmiot dodatkowy.
- Różnica w wynikach średnich z przedmiotów dodatkowo wybranych zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym w województwie pomorskim w porównaniu do wyników średnich w kraju wahała się od -1 do 2 punktów procentowych.